

AFAD DEPREM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
DEPREM ZARARLARININ AZALTILMASINDA ORTAK AKIL ÇALIŞTAYI
SONUÇ BİLDİRGESİ

AFAD Deprem Dairesi Başkanlığı tarafından 6-7 Kasım 2021 tarihlerinde “Deprem Zararlarının Azaltılmasında Ortak Akıl Çalıştayı” düzenlenmiştir. Yaklaşık 120 kişinin katılım sağladığı çalıştay Ankara’da AFAD Başkanlığında düzenlenmiş olup 36 katılımcı Ankara dışından çalıştaya iştirak etmişlerdir. Deprem Yönetmeliği Güncelleme Komisyonu, Bursa ve Kocaeli’nde yapılan UDAP projelerinin değerlendirilmesi ile UDSEP Sorumlu Kuruluşlar toplantıları çalıştay süresince ayrı salonlarda gerçekleştirilmiştir.

Ortak Akıl Çalıştayı’nda öne çıkan başlıklar aşağıda sunulmuştur:

- 1) UDSEP** programı 2023 yılında bitecek olmasına karşın önümüzdeki sene ilgili kurumların son bir çabayla kalan eylemlerini toparlama işine girecekleri buna rağmen tamamlanamayacak eylemlerin olacağı öngörülmüştür.
- 2) UDSEP** kapsamında başlangıcından itibaren geçen 10 yıllık zaman zarfına ait bir raporun ilgili kurumlarında katkılarıyla hazırlanmasına karar verilmiş olup önümüzdeki sene Mart ayında raporun bitirilmesine karar verilmiştir.
- 3) UDSEP’i** uygulayan sorumlu kuruluşların ortak görüşü deprem zararlarının azaltılması konusunda bu tür eylem planlarının kurumları zorlayıcı ve faydalı olacağı UDSEP’in bitmesine müteakip yeni eylemlerin ortaya konmasının gerekliliği belirtilmiştir.
- 4) UDAP** kapsamında Bursa ilinde sürdürülen aktif fay belirleme ve bazı faylar üzerinde yapılan paleosismoloji çalışmalarında Bursa ovasını kesen yaklaşık 45 km uzunluğunda bir fayın varlığının tespit edildiği, bu fay üzerinde deprem tekrarlama aralığını tespit etmek amacıyla mutlaka yeni paleosismolojik çalışmaların yapılması gerekliliği belirlenmiştir.
- 5) Bursa** ilinde sürdürülen bir diğer çalışmada ise özellikle tarihi camilerin minareleri incelenerek bu minarelerin deprem performansının belirlenebilmesi için ilk defa modellenmesi yapılmış ve yakın zamanda da sarsma tablası deneyleri ile deprem performansları elde edilecektir. Tarihi camilerin minarelerinde olası bir depremin etkilerinin belirlenmesi bu modelleme ve simülasyon çalışmalarının devamı ile yakın zamanda ortaya çıkarılması beklenmektedir.

- 6) Bursa deprem erken uyarı sistemi AFAD ortaklığı ile kurulmuş ve son 2 yılda olan belli başlı depremler ile daha önce Bursa ve Batı Anadolu'da, Marmara'da olmuş 280'den fazla deprem test edilerek sistemin testi başarı ile yapılmıştır. Bu tür bir sistemin bölgedeki sanayi tesisleri, fabrikalar ve belediyeler ile işbirliğine gidilerek alet sayılarının artırılması bölgenin Acil Müdahale ve Hasar haritalarının elde edilmesine ve erken uyarı sinyali üretmesine olanak sağlayacaktır. Bu çalışmanın devreye girmesi ile bölgede olası bir deprem sonrası can ve ekonomik kaybın önemli ölçüde azaltılmasına katkı sağlayacağı belirtilmiştir.
- 7) Bursagaz AŞ tarafından yapılan deprem risk azaltma projesi kapsamında Bursa'da kurulu bulunan 25 ana doğalgaz regülatöre kurulan ivmeölçerler ile olası hasar yapıcı bir deprem sırasında depremin yaratacağı ivme değerine bağlı olarak; eğer deprem çok büyükse tüm regülatörleri kapatarak gazı havaya boşaltma, orta hasar yapma kapasitesine bir deprem sırasında gazı boşaltmadan sadece ana vanayı kapatmak, hafif hasar veya hasar yaratmayan bir deprem sırasında da herhangi bir vanayı kapatmadan işletmenin devam etmesi planlanmıştır. Bu sistemde tek bir regülatörde hasar oluşturacak bir deprem olması durumunda sadece o ana regülatör ve yakın çevresindeki regülatörlerin kapatılmasına sistem otomatik olarak karar verecektir. Bu tür durumları test etmek ve olası yanlış vana kapatmayı engellemek amacıyla her gün yapılan senaryo depremin yeni bulunan faylar ve yaratacağı depremlerle çeşitlendirilerek çabaların sürdürülmesi gerekliliği bildirilmiştir. Bu tür doğalgaz dağıtım şebekelerine kurulan sistemin EPDK ile yapılacak ortak bir toplantı sonrasında ülkemizde bulunan diğer illerde dağıtım yapan şirketler tarafından da kurulmasının gerekliliği belirtilmiştir.
- 8) Kocaeli ilinde sürdürülen bir çalışmada ise akıllı kent uygulaması ile deprem erken uyarı sisteminin geliştirilme çalışmaları sürdürülmektedir. Bu çalışmanın da sanayi kenti olan bir ilde yapılması ve sürdürülmesinin önemi vurgulanarak yakın gelecekte istasyon dağılımının artırılması gerektiği belirtilmiştir.
- 9) Bu çalıştay'da yapılan çalışmaların Marmara Bölgesi'nde AFAD tarafından sürdürülecek olan deprem risk azaltma projesi kapsamında özellikle tüm Marmara Bölgesini kapsayacak şekilde genişletilmesi, diğer illerde de benzer çalışmaların sürdürülmesi gerekliliği katılımcıların ortak fikir birliği ile kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda hızlı bir şekilde özellikle deprem erken uyarı ve acil müdahale sisteminin AFAD'la birlikte tüm Marmara Bölgesini kapsayacak şekilde hızlıca devreye alınmasının önemi vurgulanmıştır.
- 10) İllerde sürdürülen risk azaltma planlarına elde edilen proje sonuçlarının aktarılması önemlidir.

- 11)** Bu bölgelerde sürdürülen çalışmaların sonuçlarının bölgede deprem zararları azaltma çalışmaları kapsamında hizmet üreten tüm kamu kuruluşları ve belediyeler ile paylaşılmasının yararı ortaya konulmuştur. Bu nedenle il Valileri ile iletişime geçilerek illerde sanayiciler ve belediye başkanlarının da katılımın sağlanacağı bilgilendirme toplantılarının mutlaka yapılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.
- 12)** Afet eğitimlerinin yaygınlaştırılması ve davranışa dönüştürülebilmesi için deprem riski yüksek kalabalık illerde veya bölgelerde Afet Eğitim ve Simülasyon Merkezlerinin kurulması gerektiği vurgulanmıştır.
- 13)** Bina deprem yönetmeliğinin güncellenmesi çalışmaları iki günlük çalıştay sonucunda oldukça verimli geçtiği saptanmış olup Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği 2018'in ilk revizyonu için yapılması gereken tüm değişiklik ve eklemeler netleşmiştir. Toplantı sonunda Kasım 2021 sonuna kadar revizyon taslaklarının tamamlanarak tüm üyelerin nihai değerlendirmesine sunulması kararlaştırılmıştır.

Bilgilerinize Arz Ederiz.

